

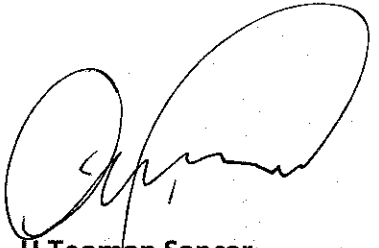

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 05 Aralık 2019
Sayı : 993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“19/10/2005 Tarihli Ve 5411 Sayılı Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

H. Teoman Sancar
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	11 Aralık 2019	Esas No: 2/2440

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
05 Aralık 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
05 Aralık 2019
No: 577402
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Bankalar kredi kartlarından “kart aidatı” veya “yıllık ücret”, mevduat hesaplarından ise “hesap işletim ücreti” gibi adlar altında ücretler almaktadır. Tüketici Hakem Heyetlerinin ve Mahkemelerin alman bu ücretlerin haksız olduğu ve iade edilmesi gerektiği yönünde vermiş olduğu binlerce karar olmasına rağmen bankalar itiraz etmeyen vatandaşlardan bu ücretleri almaya devam etmekte, itiraz edip parasını geri alanlardan dahi sonraki yıllarda aynı kesintiyi yapmayı sürdürmektedirler.

Anayasa’da gerek Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda gerekse Banka ve Kredi Kartları Kanununda banka müşterilerini koruyucu hükümler mevcuttur. Fakat bankalar müşterileriyle yaptıkları sözleşmelere, Türk Ticaret Kanunundaki bazı ifadeler ve en önemlisi kanunlarda açık bir yasak olmamasına dayanarak, müşteriye herhangi bir bilgilendirmede bulunmadan “hesap işletim ücreti, üyelik ücreti” kredi kartı aidatı gibi kesintiler yapmaktadır.

Anayasa’nın 172. Maddesine göre, **“Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder.”** Dolayısıyla, söz konusu haksız uygulamalar karşısında tüketicileri korumak hükümetin görevidir.

5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 24. maddesinin ilk fıkrasında da, “Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkiler, bu kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde en az oniki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı sözleşme ile düzenlenir. Sözleşmenin bir örneği kart hamiline ve varsa kefile verilir. Sözleşme hükümleri ve kartın kullanımı hakkında kart hamiline ayrıntılı bilgi verilmesi zorunludur.” hükmü yer almakta ve aynı maddenin 4. fıkrasının son cümlesinde “Sözleşmede kart hamilinin haklarını zedeleyici ve kart çıkaran kuruluş lehine tek taraflı haksız şartlar sağlayan hükümlere yer verilemez” denmektedir.

Görüldüğü gibi Anayasa ve kanunlar iyi niyetli bir şekilde uygulansa halkımızın cebinden yılda milyar liralara tutan haksız bir şekilde bankalara aktarılmayacaktır. Nitekim Tüketici Hakem Heyetleri, bu kanunlara dayanarak, yapılan başvurular sonucunda “Kredi Kartı Ücreti” adı altında yapılan kesintilerin müşteriye iade edilmesine hükmetmektedir.

Bankalar müşterileri ile kredi kartı sözleşmesi ya da mevduat hesabı sözleşmesi imzalarken söz konusu ücretlerin alınacağına dair yeterli bilgilendirmede bulunmamakta, oldukça küçük puntolarla yazılı sözleşmelerdeki bu ücretlere ilişkin hükümleri görebilmek müşteriye kalmaktadır. Ayrıca müşterilerini kampanyaları hakkında sms ya da e-posta gibi yollarla sık sık bilgilendiren Bankalar, mevduat hesaplarından “hesap işletim ücreti” kesintileri yaptıklarını ya da yapacaklarını da bildirme zahmetine katlanmamaktadır.

Bankaların çağrı merkezi görevlileri, kendilerini arayarak kredi kartı hesap ekstrelerine yansıtılan kart aidatı gibi ücretlere itiraz eden müşterilere, her ay için belli bir oranda harcama yapma taahhüdünde bulunurlarsa bu ücretin iptal edileceğini belirterek adeta pazarlık yapmaktadır. Bu durum söz konusu ücretlerin alınmasının yasanın emri olmadığını gösteren açık bir kanıttır.

Öte yandan mevduat hesaplarından, hesap işletim ücretinin alınması ise ilgili kurumlar tarafından buna engel herhangi bir yasak olmamasıyla açıklanmaktadır. Nitekim **kimi bankaların öğrenci bursları için açılan hesaplardan bile "hesap işletim ücreti" kesintisi yaptığı ortaya çıkmıştır.** Bu ücretlerin haksızlığı da yine Tüketici Hakem Heyetleri ve Mahkeme kararlarıyla belirlenmiş ve kesintilerin iadesi yönünde kararlar verilmiştir.

Bu kanun teklifiyle Tüketici derneklerini temsil edecek bir üye, dernekler tarafından aday gösterilen 3 kişi arasından Cumhurbaşkanlığınca atanması hedeflenmiştir. Böylece tüketici dernekleri uygulamalarda görüş bildirme ve alınan kararlarda etkin bir duruma gelmiş olacaktır. Teklifimiz ile haksız ücretler nedeniyle yoksulluğu her geçen gün katlanarak artan halkımızın korunması amaçlanmaktadır.

**19/10/2005 TARİHLİ VE 5411 SAYILI BANKACILIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 83'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "başkan" ibaresinden sonra gelmek üzere"ve biri tüketici derneklerini temsilen bir kişi" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 5411 sayılı Kanunun 84 üncü maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Tüketici derneklerini temsil edecek bir üye, dernekler tarafından aday gösterilen 3 kişi arasından Bakanlar Kurulunca atanır."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

